

Policisti bodo manj motivirani pri morebitnih posredovanjih? (Robert Balen)

Psihologija množic je nepredvidljiva

Strokovnjak za varnostna vprašanja dr. Denis Čaleta z Inštituta za korporativne varnostne študije o varnostnem vidiku trenutnih družbenih napetosti zaradi vladnih varčevalnih ukrepov

Dr. Denis Čaleta: "Izkušnjo z najverjetnejšo zlorabo zborovanja že imamo izpred parlamenta, ko je množica – ne nujno študentje, ki so organizirali protest – začela v poslopje metati granitne kocke." (Robert Balen)

ALEŠ KOCJAN

Vlada sprejema radikalne varčevalne ukrepe brez širšega družbenega soglasja, zato je nezadovoljstvo v družbi neizbežno. Nas to lahko skrbi tudi v varnostnem smislu?

"Po moji oceni da. Dejstvo je, da ima vlada legitimno in legalno pravico, da v krizni situaciji skuša izvesti ukrepe za stabilizacijo javnih financ. Na drugi strani je sindikalno združevanje in nasprotovanje preostremu ukrepanju ravno tako legitimno. Problem nastane, če dialog s pogajalske mize spustimo na ulice in pri tem zanemarimo varnostni vidik. To lahko ima negativne posledice, kar nas dosledno uči zgodovina."

Dialog spuščamo na ulice, pravite. Je to kritika sindikatov?

"Ne nujno, a poudariti je treba, da so vsi socialni partnerji odgovorni, da socialni dialog ostaja v ustreznih okvirih. Problematičen vidik tega dialoga je, da so tudi sindikati institucija nacionalnovarnostnega sistema in soodgovorni za javni red in mir, hkrati pa se jih neposredno dotika namera vlade po racionalizaciji finančnih sredstev. Iz tega razloga nas državljane lahko upravičeno skrbi, ali so udeleženci socialnega dialoga v zadostni pripravljenosti, da ustrezno reagirajo v primeru eskalacije konfliktov ali morebiti množičnih demonstracij."

Zdi se mi, da vnaprej "kriminaliziramo" sindikalne aktivnosti, ki so legitimne. Pravici do stavke in do javnega zborovanja sta ustavni pravici in do ustavnih pravic bi vlada morala imeti razumevanje, ko pa spreminja ustavo za potrebe konsolidacije javnih financ.

"Prav imate. A vedeti moramo, da je množična psihologija poseben fenomen in je v tem segmentu ne smemo zanemariti. Še tako mirna zborovanja se lahko zaradi takih ali drugačnih momentov, tudi nenamernih, sprevržejo v nasilje. Ni nujno, da želijo organizatorji protestov ali demonstracij ta dogodek prignati čez rdečo črto. Pa vendarle, pri tako velikem številu ljudi, ki se utegnejo zaradi nesoglasij v družbi zbrati na enem mestu, in v tako kritičnem trenutku, v kakršnem je trenutno slovenska družba, je to lahko eden od momentov, ko bi lahko posamezniki izražanje nesoglasja z vladnimi potezami izkoristili in del množice sprovocirali, da prestopi mejo. Izkušnjo z najverjetnejšo zlorabo zborovanja že imamo izpred parlamenta, ko je množica - ne nujno študentje, ki so organizirali protest - začela v poslopje metati granitne kocke. Tudi zato se mi zdi pomembno, da strokovna javnost opozori na moment, ki se lahko zgodi. Na tem mestu je treba z različnih zornih kotov opozoriti tako vlado kot tudi nezadovoljno nasprotujočo stran, naj namenijo varnosti dovolj veliko pozornost in preprečijo možne posledice."

Zdi se mi, da obračamo fokus s politike na razžaljene in ponižane množice. Na vsem lepem nas je strah, da bodo ljudje z nemiri vrnili tistim, ki so za doseganje zelo ozkih ciljev, boja za oblast in neoziraje se na posledice, dražili in provocirali ljudi z manipulacijami. Vsi vemo, da smo imeli priložnost konsolidirati javne finance že mnogo prej.

"Lahko se le strinjam z vašo ugotovitvijo. Družbene napetosti so daljši proces. Ne zgodijo se čez noč. Vladajoče strukture že dalj časa zanemarjajo uveljavljanje dialoga v smeri zmanjševanja napetosti. Ekonomska situacija, v kateri je Slovenija le košček mozaika, je povzročila eskalacijo nesoglasij. Spomnimo se le obsednega stanja v Franciji, ki velja za eno najstarejših demokracij v Evropi. Določen del družbe je tako močno nasprotoval politikam vlade, de je bil pripravljen to na ulicah dosegati tudi s sežiganjem in uničevanjem družbene ali zasebne lastnine. Drugi primer je Velika Britanija, takisto zibelka demokracije, kjer je uboj posameznika iz predmestja Londona prignal do obsednega stanja in ogromne družbene škode. Naša družba sicer ni naklonjena takšnim izpadom, a psihologija množic je nepredvidljiva. Potreben je majhen impulz, da se družbena agresija sproži v nepravo smer."

Očitno je tudi vlado zaradi brezkompromisnega sprejemanja varčevalnih ukrepov strah napetosti. Marca sprejeti sklep ministrstva za notranje zadeve o mobilizacijskih pripravah policije v primeru "izrednih razmer" morda govori prav o tem ...

"Povsem se strinjam, da vlada preko sprejemanja takšnih dokumentov kaže zavedanje neprijetnosti, ki bi lahko nastale s širšim izražanjem nezadovoljstva. Opozoriti pa je treba, da so tudi policisti ena ključnih skupin, ki nasprotujejo vladnim potezam. In jasno je, da se počutijo deprivilegirani, ker bi jim vlada rada znižala plače, ker imajo vse nižji status v družbi, ker so materialno-tehnična sredstva, s katerimi delajo, izjemno dotrajana. Zaradi vsega naštetega bodo policisti nedvomno manj motivirani v primeru nuje po posredovanjih, kot bi bili, če bi bili ti deli nacionalnovarnostnega sistema v boljši kondiciji. Ta vidik nas nedvomno lahko skrbi. Po drugi strani je vprašljivo, kaj bi se zgodilo, če bi nemiri izbruhnili na več krajih hkrati."

Ponovni napad na predstojnika budistične skupnosti

Predstojnik budistične skupnosti v Sloveniji **Shenpen Rinpoche** je bil v četrtek zvečer po manj kot letu dni znova tarča napada. Podobno kot junija lani naj bi ga napadla dva neznanca in ga porezala z nožem. Zaradi poškodb se Rinpoche zdravi v bolnišnici, so sporočili iz budistične kongregacije Dharmaling.

Kot je zapisano v sporočilu, ki so ga poslali iz budistične skupnosti v Sloveniji, sta neznanca napadla Rinpocheja, ko je šel do svojega avtomobila, parkiranega ob hiši. Prvi ga je napadel z nožem in ga na več mestih porezal, drugi pa ga je, medtem ko se je Rinpoche branil pred urezi, udaril. Tako se je predstojnik slovenske budistične skupnosti onesvestil, napadalca pa sta pobegnila.

Trenutno je Rinpoche v bolnišnici, kjer so njegove rane po različnih delih telesa oskrbeli s 14 šivi. Utrpel je tudi nekaj manjših poškodb na obrazu in pretres možganov, so še pojasnili v skupnosti, kjer drugih podrobnosti tudi o morebitnem motivu za napad niso posredovali.

Na Policijski upravi Ljubljana so medtem pojasnili, da so bili v četrtek okrog 23.30 obveščeni o napadu na osebo v Melikovi ulici v Ljubljani. Po do sedaj znanih podatkih naj bi dve neznani osebi fizično napadli oškodovanca in ga pri tem telesno poškodovali. **(sta)**

ODMEV

Epilepsija

BORIS JAUŠOVEC

Ni lažjega, kot biti ogorčen nad početjem morda najbolj rigoroznega in zaprtega režima na svetu, nad komunistično dinastijo v Severni Koreji. Tako so ZDA in zaveznice, seveda tudi EU, pohitele in ostro obsodile sicer neuspeli severnokorejski poskus izstrelitve rakete z, bojda, vremenskim satelitom in zahtevale sejo Varnostnega sveta (VS) že sinoči, da bi odločili o "naslednjih korakih" zoper taka "provokativna in propagandna dejanja".

Nič lažjega, kot biti ogorčen nad početjem Severne Koreje

Prav. Pjongjang je z "epileptično" raketo, ki je kot preluknjani balon cepnila v Rumeno morje, po vsej verjetnosti res kršil resolucijo VS št. 1874, ki mu prepoveduje uporabo balistične tehnologije. Tudi strah sosed, da bi raketa telebnila k njim, ni bil iz trte izvit. Toda Severno Korejo nenehno obsojati, ji groziti ter se norčevati, češ, njena vrhuška bi rada v vesolje, spotoma pa še do atomske bombe, njeni ljudje na Zemlji pa nimajo kaj jesti, je kratkovidno. Treba se je spomniti, kako so zahodne sile Pjongjang po korejski vojni stisnile v kot in ga osamile, George Bush pa je državo uvrstil še na os zla. Kako so nekatere države s te osi zla končale - in za tisto pot v pogubo niti ni bilo resolucije v OZN - je primer Irak. Že tako zblojenemu režimu si torej zunanjih sovražnikov ni treba izmišljevati. V tej paranoji pa je sam postal še bolj iracionalen.

Kakorkoli. Severno Korejo je morda treba disciplinirati, ampak se je treba zavedati, da Kim Džong Il in njegovi aparatčiki živijo v nenehnem strahu ogroženosti od zunaj in kakopak tudi od znotraj. To jih navaja v vedno nove obupne poskuse sovražnikom dokazati, da so sposobni udariti nazaj, pa naj bo z raketo dolgega dosega ali celo z atomsko bombo. Priznamo jim lahko vsaj to, da so se naučili lekcije zadnjih petdesetih let, ko je svet v miru ohranjalo ravnotežje strahu. Zato imata Kitajska in Rusija prav, ko pozivata k zadržanosti in k strogo diplomatskemu ter političnemu odzivu.

Po drugi strani pa zahodnjaki ne bijejo plati zvona, ko recimo Izrael napove, da bo sam z raketami obračunal z Iranom, pri čemer ima v talonu tudi atomske bombe, čeprav noben zahodnjak o tem noče nič slišati, kaj šele, da bi Izrael doletele sankcije. Ko zoper ta dvojna merila povzdigne glas nemški pesnik, obvelja za antisemita in nacista. Da ne govorim, kako z vsakim dnem več Evropejcev tudi nima kaj jesti, pa zahodni diplomati ne sklicujejo nujnih sej VS, da bi obsodili zblojene režime plenilskega kapitalizma, ki v svojih epileptičnih načrtih gospodarskega okrevanja finančnih institucij mirno predvidevajo še več ljudskega odrekanja in siromaštva.

Skupna zaveza

Predstavniki štirih sindikatov delavcev v UKC Ljubljana, ki bodo v sredo stavkali, in vodstvo bolnišnice so se zavezali, da zdravje bolnikov v času stavke ne bo ogroženo.

Stavka bo potekala na delovnem mestu, začela se bo ob devetih dopoldne in bo trajala do 15. ure, z izjemo sindikata kliničnega centra, ki stavko napoveduje med šesto uro zjutraj in polnočjo, kar naj bi organizacijsko, zaradi tudi siceršnjih dežurstev v tem času, ne povzročalo sprememb.

Režim dela bo enak nedeljskemu, zagotovljene bodo vse asistence pri nujnih ekipnih in zahtevnejših operacijah, za urgentne primere bo poskrbljeno. Na poziv vodstva in v soglasju s sindikalnimi zaupniki morajo predstojniki oddelkov pripraviti program dela in oceniti morebitni izpad programa. **(mag)**

Pošto s sodišča bo treba dvigniti

Ni še znano, ali bo zakon o izvršbi po primeru Vaskrsić, ko so dolžniku za manjši dolg na zakoniti upnikov predlog rubili hišo, ker ni predlagal drugega izvršilnega sredstva, dolga pa tudi ni poravnal vse do zadnjega, doživel kak popravek in kakšnega. V ministrstvu za pravosodje in javno upravo po naročilu vlade analizo še pripravljajo. Obstaja možnost neke vrste dodatnega opozorila sodišča dolžniku (ob predpogoju, da pošto s sodišča dviguje), da dolg plača ali pa predlaga druge vrste izvršbo, zato da ne bi ostal brez nepremičnine. Nepremičninskih izvršb za nizke dolgovane zneske pri nas ni veliko, a upniki so v njih očitno prepoznali pot do plačilne discipline, ker dolžniki le prej poravnajo obveznosti, ko jim grozi tako huda sankcija. Vsaj za zdaj pa se nič več ne govori, da bi bila določena višina dolga, od katere bi šele bila možna nepremičninska izvršba. Nekateri bi položaj dolžnikov v izvršilnih postopkih pri nas še zaostrili, drugi kličejo k prav nasprotnemu. **(va)**

V ponedeljek v Večeru priloga Kvadrati

- **Tema tedna:** Kakšna naj bo vrtna ograja?
- Varna in estetska vhodna vrata
- Prezračevalni sistemi z rekuperacijo toplote
- Začenja se sezona balkonskega cvetja

www.vecer.com VEČER

Izdaja Časopisno-založniško podjetje
VEČER
Časnik, ki vas razume
Ul. slovenske osamosvojitve 2, 2504 Maribor
Prva številka je izšla 9. maja 1945.
Tisk: Leykam Tiskarna, d.o.o., Hoče
ISSN 0350-4972

Direktor: **Uroš SKUHALA**
Odgovorni urednik: **Tomaž RANC**
Predsednik nadzornega sveta: **Dušan MOHORKO**

Srečko KLAPŠ: vodja deska
Matija STEPIŠNIK: notranja politika
Sonja PLOJ RATAJC: gospodarstvo
Kornelija GOLOB SOKOLOVIČ: Slovenija
Vojislav BERCKO: zunanja politika
Aljoša PERŠAK: mariborska kronika
Petra VIDALI: kultura
Aljoša STOJIČ: šport
Elizabeta PLANINŠIČ: črna kronika
Katarina ŠULEK: reportaže
Dejan PUŠENJAK: V soboto
Sašo BIZJAK: fotografija
Aleš DRAGAR: likovni urednik

Tajništvo uredništva
telefon 02/23 53 200
telefaks 02/23 53 371 (364)
desk@vecer.com

DOPISNIŠTVA:
Ljubljana, Cankarjeva 1, telefon 01/24 15 600
Celje, Razlagova 13 a, 03/425 36 48 (46)
Ptuj, Osojnikova 9, 02/749 21 71 (74)
Murska Sobota, Slovenska 25, 02/53 51 410 (412)
Ravne na Koroškem, Gačnikova pot 3, dopisništvo 02/875 05 24 (20)
Slovenska Bistrica, Trg svobode 26/3, dopisništvo 02/84310 03

TRŽENJE:
Oglasno trženje
telefon 02/23 53 140, telefaks 02/23 53 370
oglasi@vecer.com
Mali oglasi
telefon 02/23 53 331, 02/23 53 357
Naročniški oddelek
telefon 02/23 53 321 (355), telefaks 02/23 53 365
narocnina@vecer.com
PREDSTAVNIŠTVA
Ljubljana, Cankarjeva 1, oglasno trženje 01/24 15 618 (619) naročnina, mali oglasi 01/24 15 600
Celje, Razlagova 13 a, naročnina, mali oglasi 03/425 36 30
Ptuj, Osojnikova 9, naročnina, mali oglasi 02/74 92 170
Murska Sobota, Slovenska 25, naročnina, mali oglasi 02/535 14 14

Tiskano 35.700 izvodov. Cena izvoda od ponedeljka do četrtka je 1,30 EUR, v petek in soboto 1,35 EUR. Mesečna naročnina za april 2012 znaša 28,79 EUR, za upokojence in študente 25,45 EUR. Naročnikom v tujini prištejemo ustrezne stroške poštnine po ceniku Pošte Slovenije. Pisne odpovedi naročnin upoštevamo konec meseca. Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS, št.134/03) in pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS, št.17/04) sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno časopisa. Transakcijski račun št. 04515-0000521398 pri Novi KBM.